

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 1552 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806
17. juli 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets notat om forslag til Kommissions direktiv om ændring af Rådsdirektiv 1999/29/EF af 22. april 1999 om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer samt om forslag til Kommissionens henstilling om reduktion af dioxiner i foderkæden, dokumenterne SANCO 0382/01 rev. 2 DA og SANCO 0383/01 rev. 2 DA.

Forslaget forventes sat til afstemning i Den Stående Foderstofkomité den 20. juli 2001.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

1. afdeling, 1. kontor

J.nr.: 1999-4114-0048

Den 17. juli 2001

IPH

LFM 0541

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissions direktiv om ændring af Rådsdirektiv 1999/29/EF af 22. april 1999 om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer samt om forslag til Kommissionens henstilling om reduktion af dioxiner i foderkæden

Dokumenterne SANCO 0382/01 rev. 2 DA og SANCO 0383/01 rev. 2 DA

Kommissionen har ved SANCO/0382/01 rev. 2 og SANCO 0383/01 rev. 2 den 27. juni 2001 fremsendt forslag om henholdsvis forslag til Kommissionsdirektiv om ændring af Rådsdirektiv 1999/29/EF om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer og om forslag til Kommissionens henstilling om reduktion af dioxiner i foderkæden.

Foreløbige arbejdsrapporter har været diskuteret i Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler (SCF) den 29.- 30. maj 2001 og løbende i Den Stående Foderstofkomité. Forslagene er drøftet i Den Stående Foderstofkomité den 9. – 10. juli 2001. Kommissionen har den 13. juli 2001 oplyst, at man ønsker forslaget SANCO/0382/01 rev. 2 sat til afstemning i Den Stående Foderstofkomité den 20. juli 2001.

Forslaget behandles i en III b-procedure i Den Stående Foderstofkomité. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen direktivet. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan forkaste forslaget med simpelt flertal eller kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktivet.

Dokumenterne beskriver baggrunden for dioxinproblematikken, herunder vurderingerne fra de videnskabelige komitéer for foderstoffer (SCAN) og fødevarer (SCF), og introducerer dels fastlæggelsen af traditionelle størsteindhold (maximum content) (SANCO/0382/01 rev 2), dels aktionsgrænser (action levels) og målgrænser (target levels) (SANCO/0383/01 rev. 2).

Filosofien bag kombinationen af tilladte størsteindhold (grænseværdier), aktionsgrænser og målgrænser er at nå dertil, at størstedelen af de europæiske forbrugere ikke længere indtager så store mængder dioxin, at det af SCF's angivne tolerable indtag overskrides. På baggrund af en toksikologisk vurdering fastsatte SCF for dioxin og dioxinlignende PCB'er en midlertidig tolerabel daglig indtagelse (TDI) på 1 pg.¹ WHO-TEQ/kg legemsvægt/dag. Denne værdi er i maj 2001 revurderet af SCF til 2 pg. WHO-TEQ/kg legemsvægt/dag.

Indtil videre er der kun foreslået grænser for dioxiner, da erfaringsgrundlaget med de dioxinlignende PCB'er er for begrænset endnu. Disse skal imidlertid måles i foderstoffer, så kommende grænseværdier (+ aktionsgrænser og målgrænser) inkluderer både dioxiner og de dioxinlignende PCB'er.

Ingen grænseværdier er statiske, men skal revideres (dvs. reduceres) efter en passende periode. Senest i 2006 bør menneskers eksponering for dioxiner samlet set være reduceret med mindst 25%.

Forslaget forventes at medvirke til en forbedring af beskyttelsesniveauet, da dioxin af de relevante internationale organisationer betragtes som kræftfremkaldende for mennesker. De pågældende internationale ekspertorganisationer anbefaler, at der tages forholdsregler mod indtagelsen af dioxiner gennem fødevarer og dermed mod dioxiner i foderstoffer og miljøet.

For så vidt angår vegetabilsk og animalsk fedt foreligger der en meget begrænset viden om dioxinindholdet, hvorfor det ikke er muligt at foretage en eksakt vurdering af berøringen af beskyttelsesniveauet.

¹ Pg=picogram=0,000000000001 g

Regeringen agter på den baggrund at stemme for forslaget eller et revideret forslag, som i væsentlig grad vurderes at forbedre beskyttelsesniveauet, idet man lægger vægt på, at der indføres grænseværdier på EU-plan. Endvidere, vil man fra dansk side arbejde for, at der udarbejdes en fælles EU-dioxinhandlingsplan, herunder indsamling af data, som Kommissionen selv har lagt op til gennem arbejdsdokumenterne, og at der udarbejdes fælles analysemetoder.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

1. afdeling, 1. kontor

J.nr.: 1999-4114-0048

Den 17. juli 2001

IPH

LFM 0541

AKTUELT NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissions direktiv om ændring af Rådsdirektiv 1999/29/EF af 22. april 1999 om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer samt om forslag til Kommissionens henstilling om reduktion af dioxiner i foderkæden

Dokumenterne SANCO 0382/01 rev. 2 DA og SANCO 0383/01 rev. 2 DA

Resumé

Kommissionen foreslår på baggrund af den belgiske dioxinkrise, at der fastsættes grænseværdier for dioxin i foderstoffer.

Med en vedtagelse af forslaget fastsættes grænseværdier for dioxin i animalsk fedt, fiskeolie og andre fiskeprodukter, fiskemel, fiskefoder, vegetabiliske olier og for foderblandinger.

En vedtagelse af forslaget med de foreslåede grænseværdier må forventes at få konsekvenser for dansk fiskeri, fiskeindustri, herunder fiskefoderindustrien samt for opdræt af fisk, idet fiskemel endnu ikke kan oprenses i praksis. Det forventes at blive teknisk muligt at rense fiskeolie for dioxin i løbet af år 2001.

Forslaget forventes at medvirke til en forhøjelse af beskyttelsesniveauet, da dioxin betragtes af de relevante internationale organisationer som kræftfremkaldende for mennesker. De pågældende internationale ekspertorganisationer anbefaler, at der tages forholdsregler mod indtagelsen af dioxiner gennem fødevarer og dermed mod dioxiner i foderstoffer og miljøet.

Baggrund

Kommissionen har ved SANCO/0382/01 rev. 2 og SANCO 0383/01 rev. 2 den 27. juni 2001 fremsendt forslag om henholdsvis forslag til Kommissionsdirektiv om ændring af Rådsdirektiv 1999/29/EF om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer og om forslag til Kommissionens henstilling om reduktion af dioxiner i foderkæden.

Foreløbige arbejdsrapporter har været diskuteret i Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler (SCF) den 29.-30. maj 2001 og løbende i Den Stående Foderstofkomité. Forslagene er drøftet i Den Stående Foderstofkomité den 9.-10. juli 2001. Kommissionen har den 13. juli 2001 oplyst, at man ønsker forslaget SANCO/0382/01 rev. 2 sat til afstemning i Den Stående Foderstofkomité den 20. juli 2001.

Der er tale om revision af tidligere forslag fra 1999. Der var på daværende tidspunkt i EU enighed om, at der var behov for en videnskabelig vurdering. Den Videnskabelige Komité for Foderstoffer (SCAN) og Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler (SCF) blev derfor bedt om udtalelser om henholdsvis dioxiners overførsel fra foder til dyr og mennesker, og de sundhedsmæssige effekter ved dioxiner. Forslagene er udarbejdet på basis af disse videnskabelige vurderinger.

Forslaget SANCO/0382/01 rev. 2 vil blive fremsat med hjemmel i artikel 10 i Rådsdirektiv 1999/29/EF om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer.

Henstillingen gengivet i SANCO/0383/01 rev. 2 vil blive fremsat med hjemmel i artikel 211 i traktaten.

Forslaget behandles i en III b-procedure i Den Stående Foderstofkomité. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen direktivet. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan forkaste forslaget med simpelt flertal eller kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktivet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, idet der er tale om gennemførelse af en allerede vedtaget retsakt. På baggrund af dioxinkrisen finder Kommissionen, at det

bør sikres, at fodermidler ikke udgør nogen fare for menneskers og dyrs sundhed eller for miljøet. Forslagene findes derfor at være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Der eksisterer en generel bestemmelse i EU's foderstoflovgivning om, at foderstoffer skal være af sund og handelsmæssig god kvalitet. Kommissionen har på baggrund af dioxinproblematikken fundet, at der var behov for en yderligere uddybning og præcisering af flere konkrete bestemmelser.

Dokumenterne beskriver baggrunden for problematikken, herunder vurderingerne fra de videnskabelige komitéer for foderstoffer (SCAN) og fødevarer (SCF), og introducerer dels fastlæggelsen af traditionelle størsteindhold (maximum content) (SANCO/0382/01 rev 2), dels aktionsgrænser (action levels) og målgrænser (target levels) (SANCO/0383/01 rev. 2).

Aktionsgrænser er et redskab, som de ansvarlige myndigheder og erhvervslivet kan anvende til at fremhæve de tilfælde, hvor det er relevant at identificere en forureningskilde, og til at træffe foranstaltninger, der reducerer eller fjerner den, ikke blot i tilfælde af manglende overholdelse af bestemmelserne i dette direktiv, men også hvis der konstateres dioxinværdier, der ligger markant over de normale baggrundsværdier.

Aktionsgrænserne tages op til revision senest den 31. december 2004 med henblik på, at de dioxinlignende PCB'er ligeledes bliver omfattet, når der foreligger tilstrækkelige data om forekomsten heraf i fodermidler og foderstoffer. Endvidere skal aktionsgrænserne regelmæssigt justeres i takt med tendensen til et fald i dioxinniveauerne og i overensstemmelse med den aktive fremgangsmåde, der anvendes for gradvist at nedbringe forekomsten heraf i foderstoffer, for i sidste ende at nå målværdien.

Målgrænserne angiver de forureningsniveauer, der skal opnås for endeligt at nedbringe hovedparten af befolkningens eksponering til den tolerable ugentlige indtagelse (TWI) for dioxiner og de dioxinlignende PCB'er, som Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har fastsat. De fastsættes senest den 31. december 2004, når aktionsgrænserne første gang tages op til revision, så også de dioxinlignende PCB'er bliver omfattet. Ved fastsættelsen af målværdier tages der endvidere hensyn til miljø-

foranstaltningernes virkninger for forekomsten af dioxiner og dioxinlignende PCB'er i de enkelte fodermidler.

Kommissionen anfører, at emissionen af dioxiner og PCB'er til miljøet har været og er en af de vigtigste kilder til kontaminering af foderstoffer og fødevarer. Udover denne baggrundsforurening kan der forekomme direkte, utilsigtet forurening af fodermidler med dioxin som følge af lokal udledning af dioxiner fra industriaktiviteter, forurening under produktion og lignende.

Kommissionen oplyser, at mere end 90% af den humane eksponering for dioxin stammer fra fødevarer. Fødevarer af animalsk oprindelse bidrager med ca. 80% af indtagelsen af dioxin. Den animalske dioxinbelastning stammer hovedsageligt fra foderstoffer. Foderstoffer betragtes derfor som en væsentlig kilde til human belastning med dioxin.

Kommissionens filosofi er at reducere dioxinbelastningen i hele fødekæden, fra fodermidler gennem fødevareproducerende dyr til mennesker.

Filosofien bag kombinationen af tilladte størsteindhold (grænseværdier), aktionsgrænser og målgrænser er at nå dertil, at størstedelen af de europæiske forbrugere ikke længere indtager så store mængder dioxin, at det af SCF's angivne tolerable indtag overskrides. På baggrund af en toksikologisk vurdering fastsatte SCF for dioxin og dioxinlignende PCB'er en midlertidig tolerabel daglig indtagelse (TDI) på 1 pg.² WHO-TEQ/kg legemsvægt/dag. Denne værdi er i maj 2001 revurderet af SCF til 2 pg. WHO-TEQ/kg legemsvægt/dag.

SCAN har identificeret fiskemel og fiskeolie af europæisk oprindelse som de mest forurenede fodermidler efterfulgt af animalsk fedt. Alle øvrige animalske og vegetabiliske fodermidler havde relativt lave dioxinforureningsværdier. Grovfoder (græs, hø, halm, roetop m.v.) kan indeholde varierende (til tider større) mængder dioxin alt efter lokalisering, jordens forurening med dioxin og eksponering for kilder til luftforurening.

² Pg=picogram=0,000000000001 g

Etablering af grænseværdier (størsteindhold) alene er ikke nok til at reducere kontamineringsgraden af foderstoffer med dioxin. Grænseværdier kan forebygge et uacceptabelt højt indtag hos dyrene og forhindre distributionen af stærkt forurenede foder. Grænseværdier er endvidere nødvendige for at implementere et kontrolsystem hos myndighederne.

Etablering af aktionsgrænser og målgrænser vil sammen med grænseværdier, samt en reduktion af emissionen til miljøet, være en aktiv måde på sigt at reducere dioxinindholdet i foderstoffer på, så den humane indtagelse efterhånden også nedsættes.

Indtil videre er der kun foreslået grænser for dioxiner, da erfaringsgrundlaget med de dioxinlignende PCB'er er for begrænset endnu. Disse skal imidlertid måles i foderstoffer, så kommende grænseværdier (+ aktionsgrænser og målgrænser) inkluderer både dioxiner og de dioxinlignende PCB'er.

Ingen grænseværdier er statiske, men skal revideres (dvs. reduceres) efter en passende periode. Senest i 2006 bør menneskers eksponering for dioxiner samlet set være reduceret med mindst 25%.

Kommissionen har derfor fremsat forslag om at udvide bilaget til Rådsdirektiv 1999/29/EF om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer ved at angive tilladte størsteindhold af dioxiner i fodermidler og foderblandinger.

SANCO/0382/01 rev. 2 indeholder forslag til ændring af bilag I og del A i bilag II i det gældende direktiv om uønskede stoffer. Der fastlægges grænser for alle fodermidler og for foderblandinger. På nær bindemidler og mineraler er tilsætningsstoffer ikke medtaget. Værdierne i bilag I og del A bilag II er identiske. Det betyder, at der ikke er mulighed for at lade fodermidler, der overskrider de højeste tilladte værdier, indgå i foderblandinger og ved fortynding opnå, at foderblandingerne overholder grænseværdierne (fortyndningsprincippet).

Da grænseværdier for dioxiner i tilsætningsstoffer imidlertid ikke hører under området for Rådets direktiv 1999/29/EF, bør der fastsættes en grænseværdi i henhold til Rådets direktiv 70/524/EØF af 23. november 1970 om tilsætningsstoffer til foderstoffer.

Ifølge de gældende regler er indholdet af dioxin kun reguleret i citruskvas og visse bindemidler som f.eks. kaolinler (størsteindhold på 500 pg/kg).

Nedenfor følger Kommissionens forslag til grænseværdier. Forslaget er sammenholdt med det tidligere forslag fra 1999:

Foderstof	Det foreliggende forslag, dok. 0382/01 (1ng=0,000000001g)	Det tidligere forslag, dok. 2733/99 rev. 6.
Alle vegetabiliske fodermidler.	0,75 ng WHO-TEQ /kg produkt	Citrus pulp ³ 0,5 ng WHO-TEQ/kg
Mineraler	1,0 ng WHO-TEQ /kg produkt	Kaolinler ⁴ 0,5 ng WHO-TEQ/kg
Animalsk fedt	2,0 ng WHO-TEQ /kg fedt	2 ng WHO-TEQ/kg fedt (≥25 % fedt)
Andre produkter fra landdyr	0,75 ng WHO-TEQ /kg produkt	0,5 ng WHO-TEQ/ kg (< 25 % fedt)
Fiskeolie	6 ng WHO-TEQ /kg fedt	6 ng WHO-TEQ/kg fedt (≥ 25 % fedt)
Fisk, andre havdyr, produkter heraf og biprodukter excl. Fiskeolie.	1,25 ng WHO-TEQ /kg produkt	1,5 ng WHO-TEQ/kg (< 25 % fedt)
Vegetabiliske olier og biprodukter	0,75 ng WHO-TEQ /kg fedt	1 ng WHO-TEQ/kg fedt
Foderblandinger undtagen foderstoffer til fisk og pelsdyr	0,75 ng WHO-TEQ /kg produkt	0,75 ng WHO-TEQ/kg
Foderstoffer til fisk	2,25 ng WHO-TEQ /kg produkt	3 ng WHO-TEQ/kg

Disse grænseværdier skal revideres første gang inden den 31. december 2004 set i lyset af nye data om tilstedeværelsen af dioxiner og dioxinlignende PCB'er i foderstoffer. Grænseværdierne vil endnu engang blive gennemgået før 31. december 2006 med henblik på en betydelig reduktion af grænseværdierne.

³ Er vedtaget i juli 1998 og trådte i kraft 1. august 1998

⁴ Er vedtaget i oktober 1999, trådte i kraft 18. november 1999.

Alle grænseværdier er, som for andre uønskede stoffer i direktiv 99/29/EF, angivet pr. kg. produkt baseret på et vandindhold på 12 %. Dette giver større ensartethed.

Det tidligere forslag skelnede mellem fedt/olie med et fedtindhold over 25 % og andre produkter med et fedtindhold mindre end 25 %, jf. ovenstående tabel sidste kolonne.

Direktivet og dermed grænseværdierne skal træde i kraft den 1. januar 2002.

I SANCO/0383/01 rev. 2 vedrørende Kommissionens henstilling er der følgende forslag til aktionsgrænser:

Foderstof	Aktionsgrænser
Alle vegetabiliske fodermidler.	0,50 ng WHO-TEQ /kg produkt
Mineraler	0,75 ng WHO-TEQ /kg produkt
Animalsk fedt	1,2 ng WHO-TEQ /kg fedt
Andre produkter af landdyr	0,50 ng WHO-TEQ /kg produkt
Fiskeolie	4,5 ng WHO-TEQ /kg fedt
Fisk, andre havdyr, produkter og biprodukter heraf excl. Fiskeolie.	1,0 ng WHO-TEQ /kg produkt
Vegetabiliske olier og biprodukter	0,50 ng WHO-TEQ /kg fedt
Foderblandinger undtagen foderstoffer til fisk og pelsdyr.	0,40 ng WHO-TEQ /kg produkt
Foderstoffer til fisk.	1,5 ng WHO-TEQ /kg produkt

Aktionsgrænserne er 20-40% lavere end de grænseværdier, der foreslås.

Målgrænserne vil blive fastsat før den 31. december 2004 samtidig med den første revision af aktionsgrænserne og i lyset af medregningen af dioxinlignende PCB'er i grænserne.

Medlemsstaterne skal informere Kommissionen og de andre medlemsstater om deres fund og resultaterne af deres undersøgelser og de foranstaltninger, der er taget for at reducere eller fjerne kilden til forureningen. Informationen skal indsendes som en del af den årlige rapport, der skal forelægges Kommissionen i henhold til Direktiv 95/53/EF (kontroldirektivet) medmindre oplysningerne har umiddelbar relevans for de andre medlemsstater. I disse tilfælde skal informationen straks videregives.

Udtalelser

Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg skal ikke udtale sig om forslagene.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved bekendtgørelse nr. 448 af 25. juni 1998 om foderstoffer, som senest er ændret ved bekendtgørelse nr. 179 af 19. marts 2001.

Konsekvenser

Forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. En vedtagelse af forslagene kan gennemføres ved bekendtgørelse.

Forslagene har ikke umiddelbart statsfinansielle konsekvenser.

Forslagene kan få virkninger for erhvervet, jf. nedenstående.

Plantedirektoratet har siden juni 1999 foretaget analyser af dioxin i foderstoffer og siden 2000 for PCB'er. Analyseresultaterne er behæftet med en vis usikkerhed. Der foreligger endnu ikke nogen EU-autoriseret analysemetode. I 2000 blev der analyseret 102 foderstofprøver. I foderstoffer med et stort indhold af fiskebestanddele (fiskefoder, minkfoder, fiskemel, fiskeolie, evt. foderfedt) forekom de største koncentrationer af dioxin (og PCB).

I de øvrige foderstoffer (fuldfoder og tilskudsfoder, citruskvas, grønmel, kaolin, reje-skalmel, magnesiumoxid og muslingeskaller (kalktilskud)) fandtes ingen kontaminering.

En vedtagelse af forslaget med de foreslåede grænseværdier må forventes at få konsekvenser for dansk fiskeri, fiskeindustri, herunder fiskefoderindustrien samt for opdræt af fisk, idet fiskemel endnu ikke kan oprenses i praksis. Det forventes at blive teknisk muligt at rense fiskeolie for dioxin i løbet af år 2001.

En vedtagelse af forslaget i den foreliggende form må forventes at medføre, at visse produkter ikke kan anvendes, skal oprenses for dioxiner eller anvendes til andre formål end foderstoffer til fødevareproducerende dyr.

Forslaget forventes at medvirke til en forbedring af beskyttelsesniveauet, da dioxin af de relevante internationale organisationer betragtes som kræftfremkaldende for mennesker. De pågældende internationale ekspertorganisationer anbefaler, at der tages forholdsregler mod indtagelsen af dioxiner gennem fødevarer og dermed mod dioxiner i foderstoffer og miljøet.

For så vidt angår vegetabilsk og animalsk fedt foreligger der en meget begrænset viden om dioxinindholdet, hvorfor det ikke er muligt at foretage en eksakt vurdering af berøringen af beskyttelsesniveauet.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i §2-udvalget (landbrug), §5-udvalget (fiskeri) og Det Rådgivende Fødevareudvalg.

DSK(De Samvirkende Købmænd) anfører at man kun kan være enig i bestræbelserne for at reducere befolkningens indtag af dioxin.

De nærmere detaljer i forslaget afstår man fra at kommentere udover, at man bør være opmærksom på risikoen for at udskifte et problem med et andet problem, hvis brug af fiskebaserede råvarer til foder reduceres væsentligt.

HORESTA meddeler, at man ingen bemærkninger har til det fremsendte forslag.

SiD støtter formålet med det fremsatte forslag, men vil gerne orienteres om de forventede konsekvenser for fiskeri m.m., f.eks. ved et skøn over, hvor stor en del af dets nuværende produktion af foder fra fiskeprodukter, der vil ligge over de foreslåede grænseværdier.

Fødevareindustrien og Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri anfører bl.a., at der er tale om:

- Urealistiske grænseværdier

Forslaget til grænseværdier for fiskemel har tidligere været 1,5 ng/kg, men er nu sat ned til 1,25. Ligeledes er et tidligere forslag for foderstoffer til fisk på 3 ng/kg sænket til 2,25 ng/kg. De oprindelige forslag bør opretholdes fordi de afspejler et eksisterende niveau, som er realistisk at opnå med den nuværende tidshorisont for indførelse af grænseværdier. Endvidere bør aktionsgrænserne helt fjernes, fordi de med det samme vil blive opfattet som en ny grænseværdi og dermed skabe stor forvirring i samhandlen med foderstoffer. Der bør dog fortsat være fokus på foderstoffer fra f.eks. særligt belastede områder, men uden at angivelse af faste tabelværdier herfor.

- Kritik af SCAN-rapport

Fiskemelsforeningen har erfaret, at SCAN rapportens konklusioner er blevet kraftigt kritiseret fra videnskabelig side af Danmark, Island, Norge og Sverige. Fødevareministeriet har i december 2000 bl.a. skrevet:

"The levels of dioxin contaminants should be reduces in the environment. However, in general it is found that the SCAN report contains so many conclusions that are not warranted, that the document should not be used as a basis for future recommendations within this area."

Iht. beregninger fra International Fishmeal & Oil Manufacturers Association (IFOMA) er oplysningerne i SCAN rapporten ikke korrekte. De høje dioxintal fra Østersøen er medtaget flere gange og vægter derfor for hårdt. Yderligere viser beregninger fra såvel IFOMA som Fødevaredirektoratet, at fiskemel i foder kun bidrager med ca. 5% af dioxinen i fødekæden.

- Fiskeolie kan renses for dioxin

Forsøg har vist at det er muligt at reducere dioxinindholdet i rå fiskeolie vha. en kulfiltrering, hvorved Koncentrationen af dioxin i dansk fiskeolie kunne bringes ned under den foreslåede grænseværdi på 6 ng WHO TEQ/kg olie. I 2001 forventes opført et fuldskala procesanlæg til dioxinrensning af størstedelen af dansk fiskeolie.

- Dioxin i fiskemel kan ikke fjernes helt

Med de nuværende procesmetoder indeholder fiskemel ca. 10% fiskeolie, men der eksisterer med den nuværende kendte teknologi ingen mulighed for at rense denne olie for dioxin, som vil være miljømæssig, økonomisk eller kvalitetsmæssig forsvarelig for branchen. Melet mister sin funktionelle værdi som foderstof såfremt al fiskeolie skal fjernes fra melet for at rense det for dioxin. Yderligere vil omkostninger hertil være så høje at melets salgspris vil blive urealistisk høj.

En mindre reduktion af fiskemelets indhold af dioxin kan kun opnås ved at mindske olieindholdet i melet. Selv en mindre reduktion af olieindholdet i forhold til de nuværende niveau vil kræve nyudvikling af procesudstyr og procesmetoder. Dette udviklingsarbejde kan under ingen omstændigheder være færdig til den 1. januar 2002, og en eventuel indførelse af de foreslåede lavere grænseværdier kræver derfor en betydelig længere overgangsperiode.

- Grænseværdier for foderstoffer til fisk skaber problemer

Grænseværdierne for fiskefoder, mel og olie i 2002 tillader en fiskefodersammensætning på 30% fiskeolie og 40% mel. Et paradoks er, at indholdet af dioxin i opdrættede laks vil blive langt lavere end i vilde fisk. Dette understøttes af forsøg udført i Norge i år 2000 med fodring af laks, hvor selv de højeste værdier i forsøgsfoderet (op til 4,8 ng/kg) ikke nåede op på det tilladte indhold i "vilde fisk".

- Afsluttende kommentarer

EU's foreslåede grænseværdier for fiskemel, -olie og fiskefoder baseres på et fejlagtigt grundlag fra SCAN rapporten.

Indførelse af grænseværdier allerede fra år 2002 vil skabe flaskehalsproblemer med at få udført kvalificerede dioxinanalyser både for virksomhederne og for

myndighederne. Yderligere er der ikke taget højde for den store usikkerhed der er på bestemmelse af dioxin i foderstoffer.

Fiskemelsindustrien har tekniske muligheder for at reducere dioxinindholdet i fiskeolie og derved overholde de foreslåede grænseværdier for år 2002.

Nedbringelse af dioxinindholdet i fiskemel er kun mulig ved at reducere på indholdet af fiskeolie i melet. Denne teknik skal imidlertid først udvikles.

Fastsættelse af overgangsgrenseværdier (aktionsgrænser) skaber blot forvirring og vil bevirke at kunderne vil kræve disse værdier opfyldt før det er et lovkrav.

Det er Fødevareindustriens ønske, at ovenstående synspunkter fremhæves fra officiel dansk side i de videre forhandlinger om fastsættelse af grænseværdier for dioxin.

Landbrugsraadet har på vegne af medlemmerne **Landboforeningerne**, **Dansk Fami-lielandbrug**, **Landsudvalget for svin** og **Danske Slagterier** fremsendt bemærkninger til forslaget.

Organisationerne støtter forslaget om, at der ses på indholdet af dioxin i både foder og fødevarer, således at indholdet af dioxin i fødekæden reduceres. Det forventes, at dioxinbestemmelserne alene gælder for fødevareproducerende dyr.

Med hensyn til fastsættelse af grænseværdierne er det vigtigt, at de er realistiske og tager udgangspunkt i et "naturligt baggrundsindhold". Det er afgørende, at der iværksættes foranstaltninger, hvorved der sker en effektiv reduktion i den industrielle udledning af dioxin til miljøet for herved at opnå en samlet reduktion i optagelsen af dioxin.

I forbindelse med indførelsen af grænseværdier for grovfoder og øvrige egne producerede afgrøder bør det afklares, hvorledes landmanden kan holdes skadesfri, hvis det viser sig at afgrøden på hans marker er blevet forurenet af dioxin på en måde, som landmanden er uden skyld i eller har indflydelse på. Det bør således afklares,

om afgrøden kan opfodres uden landmanden sanktioneres eller om afgrøden nødvendigvis skal kasseres og landmanden holdes fri for skadesomkostninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det oprindelige forslag blev fremsat af Kommissionen den 20. juni 1999 og blev forelagt Folketingets Europaudvalg ved grundnotat den 14. juli 1999, og revision 3 af det oprindelige forslag blev forelagt Folketingets Europaudvalg ved revideret grundnotat den 22. juli 1999. Kommissionen fremsatte revision 6 af det oprindelige forslag den 3. december 1999, hvilket blev fremlagt Folketingets Europaudvalg ved orienterende notat den 22. december 1999 samt ved revideret grundnotat den 18. januar 2000.

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 21.6.2001
SANCO/0382/01 – rev. 2
CATEMP/SANCO-2001-00382-02-MS-DA.DOC

Udkast til

KOMMISSIONENS DIREKTIV (EF) NR. .../..

af [...]

om ændring Rådets direktiv 1999/29/EF om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets direktiv 1999/29/EØF af 22. april 1999 om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer¹, særlig artikel 10, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Udtrykket "dioxiner" omfatter en gruppe bestående af 75 polychlorerede dibenzo-p-dioxiner (PCDD) og 135 polychlorerede dibenzofuraner (PCDF) (kongener), heraf er de 17 toksiske. Den mest toksiske kongener er 2,3,7,8-tetrachlordibenzo-p-dioxin (TCDD), der af Det Internationale Kræftforskningscenter (International Agency for Research on Cancer (IARC)) og andre anerkendte internationale organisationer er klassificeret som kræftfremkaldende for mennesker. Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler konkluderede på linje med Verdenssundhedsorganisationen (WHO), at dioxiners kræftfremkaldende virkninger ikke forekommer ved værdier under en bestemt grænse. Andre negative virkninger, f.eks. endometriose samt neurologiske og immunsuppressive virkninger, forekommer ved meget lavere værdier og anses derfor for relevante ved fastsættelse af en tolerabel indtagelse.

¹ EFT L 115 af 4.5.1999, s. 32.

- (2) Polychlorerede biphenyler (PCB) er en gruppe af 209 forskellige kongenere, der kan inddeles i to grupper ud fra deres toksikologiske egenskaber: 12 kongenere har toksikologiske egenskaber, der svarer til dioxiner, og de kaldes derfor ofte "dioxinlignende PCB". De øvrige PCB'er har ikke dioxinlignende toksicitet, men har en anden toksikologisk profil.
- (3) Hver kongener af dioxiner eller dioxinlignende PCB'er har et forskelligt toksicitetsniveau. For at kunne opsummere disse forskellige kongeners toksicitet er begrebet toksicitetsækvivalensfaktor (TEF) blevet indført for at lette risikovurderingen og den forskriftsmæssige kontrol. Det betyder, at analyseresultaterne for hver enkelt af de 17 dioxin-kongenere og af de 12 dioxinlignende PCB-kongenere udtrykkes ved én mængdeenhed, nemlig "TCDD toksicitetsækvivalent" (TEQ).
- (4) Dioxiner og PCB er ekstremt modstandsdygtige over for kemisk og biologisk nedbrydning og forbliver derfor i miljøet og opkoncentreres i fødekæden (foder og fødevarer).
- (5) Spredningen af dioxiner, PCB og dioxinlignende PCB i miljøet forårsager baggrundsforurening, som påvirker alle landplanter, der afgræsses direkte eller anvendes som foder, og den akvatiske foderkæde. Det samme gælder jorden, som kan forurene fodermidler eller indtages direkte af dyr. Foruden baggrundsforureningen kan der forekomme direkte, utilsigtet forurening af fodermidler som følge af lokal udledning af dioxiner fra industriaktiviteter, forurening af fodermidler under produktion, tilvirkning og transport samt ulovlig praksis eller ledelsesmæssige fejl under foderproduktionen.
- (6) Over 90 % af menneskers eksponering for dioxin hidrører fra fødevarer. Animalske fødevarer bidrager normalt til ca. 80 % af den samlede eksponering. Dioxinbelastningen i dyr hidrører især fra foderstoffer. Derfor giver foderstoffer, og i visse tilfælde jord, anledning til bekymring som dioxinkilder.
- (7) Fællesskabets Videnskabelige Komité for Levnedsmidler vedtog den 30. maj 2001 en udtalelse om risikovurdering af dioxiner og dioxinlignende PCB i fødevarer. Den udgør en ajourføring baseret på nye videnskabelige oplysninger, der er fremkommet siden vedtagelsen af komitéens udtalelse om emnet den 22. november 2000. Komitéen fastsatte en tolerabel ugentlig indtagelse (TWI) for dioxiner og dioxinlignende PCB på 14 pg WHO-TEQ/kg kropsvægt. Skøn over eksponeringen tyder på, at en betragtelig del af den europæiske befolkning har en indtagelse via kosten, der overstiger den tolerable indtagelse.

- (8) For at sikre forbrugernes beskyttelse er det derfor vigtigt og nødvendigt at nedbringe menneskers eksponering for dioxiner via kosten. Animalske fødevarer er en hovedkilde til forbrugernes eksponering for dioxiner. Da fødevareforurening hænger direkte sammen med foderforurening, skal der indføres en integreret fremgangsmåde for at nedbringe dioxinforekomsten i hele fødekæden, dvs. fra fodermidler via dyr, som anvendes i fødevareproduktionen, til mennesker. Indførelse af foranstaltninger vedrørende fodermidler og foderstoffer udgør derfor et afgørende skridt i retning af en reduktion af menneskers indtagelse af dioxiner.
- (9) Fællesskabets Videnskabelige Komité for Foder (SCAN) er blevet anmodet om at rådgive om kilderne til forurening af foderstoffer med dioxiner og PCB, herunder dioxinlignende PCB, om eksponeringen af dyr, som anvendes i fødevareproduktionen, for dioxiner og PCB, om overførsel af disse forbindelser til animalske fødevarer og om eventuelle dyresundhedsmæssige virkninger af dioxiners og PCB's forekomst i foderstoffer. SCAN vedtog en udtalelse den 6. november 2000. Heri blev der peget på fiskemel og fiskeolie som de mest forurenede fodermidler, og produkter af europæisk oprindelse var de allermest forurenede. Animalsk fedt var det næstmest forurenede materiale. Alle øvrige animalske og vegetabiliske fodermidler havde relativt lave dioxinforureningsværdier. Dioxinforureningen af grovfoder var meget forskelligartet afhængigt af sted, omfang af forurening med jord og eksponering for kilder til luftforurening.
- (10) Der bør træffes foranstaltninger, der tager sigte på at nedbringe forekomst og udledning af dioxinforurening i miljøet, for at begrænse miljøforureningens virkninger for forureningen af fodermidler. SCAN anbefalede bl.a., at der skulle lægges vægt på at nedbringe de mest forurenede fodermidlers virkninger for den samlede kostforurening.
- (11) Foranstaltninger, der alene er baseret på fastsættelse af grænseværdier for dioxiner og dioxinlignende PCB i foderstoffer, ville ikke være tilstrækkeligt effektive til at nedbringe menneskers eksponering for dioxiner, medmindre grænserne blev sat så lavt, at en stor del af foderet skulle erklæres for uegnet til foderbrug. Grænseværdier egner sig imidlertid til at imødegå, at dyrene eksponeres i et uacceptabelt omfang, og til at imødegå distribution af foderstoffer med et uacceptabelt højt forureningsniveau. Endvidere er det nødvendigt at fastsætte grænseværdier for at kunne gennemføre et forskriftsmæssigt kontrolsystem og for at kunne sikre ensartet anvendelse.

- (12) Det er generelt anerkendt, at grænseværdier for aktivt at nedbringe forekomsten af dioxiner i foderstoffer bør ledsages af foranstaltninger, der ansporer til en proaktiv fremgangsmåde, herunder indgrebstærskler og målværdier for foderstoffer kombineret med foranstaltninger til begrænsning af emissioner. Målværdier angiver de niveauer, der skal opnås for endeligt at nedbringe hovedparten af befolkningens eksponering til den TWI, som Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har fastsat. Indgrebstærskler er et redskab, som de ansvarlige myndigheder og erhvervslivet kan anvende til at fremhæve de tilfælde, hvor det er relevant at identificere en forureningskilde, og til at træffe foranstaltninger, der reducerer eller fjerner den, ikke blot i tilfælde af manglende overholdelse af bestemmelserne i dette direktiv, men også hvis der konstateres dioxinværdier, der ligger markant over de normale baggrundsværdier. Dette vil udmønte sig i en gradvis reduktion af dioxinværdierne i foderstoffer, og målværdierne vil i sidste ende blive nået. Kommissionen retter derfor en henstilling til medlemsstaterne om dette emne.
- (13) Fra et toksikologisk synspunkt burde der ganske vist gælde tærskler for dioxiner og dioxinlignende PCB, men indtil videre er der kun fastsat grænseværdier for dioxiner og furaner og ikke for dioxinlignende PCB som følge af de meget begrænsede data, der foreligger om sidstnævntes prævalens. Indtil videre bør forekomsten af dioxinlignende PCB i foderstoffer overvåges regelmæssigt, og ovennævnte undersøgelser, der bør foretages, hvis indgrebstærsklen overskrides, bør ligeledes systematisk omfatte analyse af dioxinlignende PCB for rimelig hurtigt at opbygge en pålidelig database om forekomsten heraf i foderstoffer. På den måde bliver det muligt ved justeringer af grænseværdier også at inddrage dioxinlignende PCB. Det samme gælder indgrebstærskler og målværdier.
- (14) På nuværende tidspunkt må de uacceptable dioxinværdier i foderstoffer vurderes i lyset af de gængse baggrundsværdier for forurening, som varierer fra et fodermiddel til et andet. Grænsen bør fastsættes på et strengt, men realistisk niveau, under hensyntagen til baggrundsforureningen. Det er rimeligt, at fodermidler, der indeholder uacceptabelt høje niveauer, ikke anvendes til foder. Dette kunne gælde for fodermidler/foderstoffer, der er fremstillet i/har oprindelse i visse stærkt forurenede områder/regioner.
- (15) For at sikre, at alle erhvervsdrivende i hele fødekæden (foder og fødevarer) fortsat gør deres yderste og alt det, der er nødvendigt, for at begrænse forekomsten af dioxiner i foder og fødevarer, tages de gældende grænseværdier inden for et nærmere fastsat tidsrum op til revision med henblik på at fastsætte lavere grænseværdier. Senest i 2006 bør menneskers eksponering for dioxiner samlet set være reduceret med mindst 25 %. Den gradvise nedsættelse af grænseværdierne som en konsekvens af de erhvervsdrivendes løbende indsats for at mindske forekomsten af dioxiner i foder og fødevarer, tendensen til et fald i dioxinniveauet i miljøet som følge af miljøforanstaltninger og den proaktive fremgangsmåde med henblik på at nedbringe dioxinforekomsten i foderstoffer, jf. Kommissionens henstilling ../2001, vil i sidste ende medføre, at målværdien nås.

- (16) Vegetabiliske foderblandinger og fodermidler indeholder normalt ikke høje dioxinniveauer. Da vegetabiliske fodermidler udgør langt den største del af mange dyrearters kost, bør der indføres en grænseværdi for disse fodermidler. Jo mere følsom analysemetoden er, jo dyrere og mere tidsforbrugende er dioxinkontrollen. Da det er vigtigt, at der analyseres så mange stikprøver som muligt, ligger de foreslåede grænseværdier lidt højere end normale baggrundsværdier, i betragtning af at de udgør maksimumsgrænser.
- (17) Det er konstateret, at visse lertyper, der tillades anvendt som bindemidler, antiklumpningsmidler og koaguleringsmidler, er forurenede med dioxiner, eller det kan i visse tilfælde ikke udelukkes, at de er forurenede. Det er også konstateret, at sporstoffer, f.eks. zinkoxid og kobberoxid, er forurenede med dioxiner. Der bør fastsættes en grænseværdi for disse tilsætningsstoffer på linje med det, der gælder for mineraler. Da grænseværdierne for dioxiner i tilsætningsstoffer imidlertid ikke hører under anvendelsesområdet for Rådets direktiv 1999/29/EF, bør der fastsættes en grænseværdi i henhold til Rådets direktiv 70/524/EØF af 23. november 1970 om tilsætningsstoffer til foderstoffer².
- (18) Det er særdeles vigtigt, at omfanget af den samlede dioxinforurening af foderstoffer nedbringes. Det er derfor af afgørende betydning, at der indføres forbud mod at blande fodermidler og foderstoffer med værdier, der ligger under det tilladte maksimum, med fodermidler/foderstoffer, der overskrider grænseværdierne.
- (19) De i dette direktiv fastsatte foranstaltninger er i overensstemmelse med udtalelse fra Den Stående Foderstofkomité -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Bilag I og del A i bilag II til direktiv 1999/29/EF affattes som angivet i bilaget til nærværende direktiv.

Disse bestemmelser tages første gang op til revision senest den 31. december 2004 på grundlag af nye oplysninger om forekomsten af dioxiner og dioxinlignende PCB, navnlig med henblik på at også dioxinlignende PCB bliver omfattet af de værdier, der fastsættes.

Disse bestemmelser tages atter op til revision senest den 31. december 2006 med henblik på en markant nedsættelse af grænseværdierne.

² EFT L 270 af 14.12.1970, s. 1.

Artikel 2

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 2001. De underretter straks Kommissionen herom.

Medlemsstaterne anvender disse bestemmelser fra den 1. januar 2002.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Medlemsstaterne sender Kommissionen de vigtigste nationale retsforskrifter, de udsteder på direktivets område.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Kommissionens vegne
David BYRNE
Medlem af Kommissionen

BILAG

1. Bilag I, punkt "B. Produkter", nr. 21, affattes således:

Stoffer, produkter	Foderstoffer	Maksimumsindhold i ng/kg (ppt) foderstof, beregnet ved et vandindhold på 12 %
21. Dioxin (summen af polychlorede dibenzo-p-dioxiner (PCDD) og polychlorede dibenzofuraner (PCDF) udtrykt i WHO's toksicitetsækvivalenter med anvendelse af WHO-TEF (toxic equivalency factors, 1997) PCDD/F	Alle vegetabiliske fodermidler	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Mineraler	1,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Animalsk fedt	2,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Andre produkter af landdyr	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Fiskeolie	6 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Fisk, andre havdyr samt produkter og biprodukter heraf, undtagen fiskeolie	1,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Vegetabiliske olier og biprodukter	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Foderblandinger, undtagen foderstoffer til pelsdyr og foderstoffer til fisk	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Foderstoffer til fisk	2,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)

(5) Øvre koncentrationer: De øvre koncentrationer beregnes ud fra den antagelse, at alle værdier af de forskellige kongenere, som ligger under bestemmelsesgrænsen, er lig med bestemmelsesgrænsen.

(6) Disse grænseværdier tages første gang op til revision senest den 31. december 2004 på grundlag af nye oplysninger om forekomsten af dioxiner og dioxinlignende PCB, navnlig med henblik på at også dioxinlignende PCB bliver omfattet af de værdier, der fastsættes, og de tages atter op til revision senest den 31. december 2006 med henblik på en markant nedsættelse af grænseværdierne.

2. Bilag II, del A, nr. 4, affattes således:

Stoffer, produkter	Foderstoffer	Maksimumsindhold i ng/kg (ppt) foderstof, beregnet ved et vandindhold på 12 %
4. Dioxin (summen af polychlorede dibenzo-p-dioxiner (PCDD) og polychlorede dibenzofuraner (PCDF) udtrykt i WHO's toksicitetsækvivalenter med anvendelse af WHO-TEF (toxic equivalency factors, 1997) PCDD/F	Alle vegetabiliske fodermidler	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Mineraler	1,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Animalsk fedt	2,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Andre produkter af landdyr	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Fiskeolie	6 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Fisk, andre havdyr samt produkter og biprodukter heraf, undtagen fiskeolie	1,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Vegetabiliske olier og biprodukter	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Foderblandinger, undtagen foderstoffer til pelsdyr og foderstoffer til fisk	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Foderstoffer til fisk	2,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)

(2) Øvre koncentrationer: De øvre koncentrationer beregnes ud fra den antagelse, at alle værdier af de forskellige kongenere, som ligger under bestemmelsesgrænsen, er lig med bestemmelsesgrænsen.

(3) Disse grænseværdier tages første gang op til revision senest den 31. december 2004 på grundlag af nye oplysninger om forekomsten af dioxiner og dioxinlignende PCB, navnlig med henblik på at også dioxinlignende PCB bliver omfattet af de værdier, der fastsættes, og de tages atter op til revision senest den 31. december 2006 med henblik på en markant nedsættelse af grænseværdierne.

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 21.6.2001

SANCO/0383/01-rev2

~~C:\TEMP\SANCO-2001-00383-02-MS-DA.doc\WLX-~~
~~DOSSIERS\DOSSIERS\SANCO\SANCO-2001-~~
~~00383\SANCO-2001-00383-02-MS-DA-TRA-00.DOC~~

Udkast til

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af [...]

om reduktion af forekomsten af dioxiner og PCB i foderstoffer

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER -

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 211, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) På nuværende tidspunkt må de uacceptable dioxinværdier i foderstoffer vurderes i lyset af de gængse baggrundsværdier. Grænseværdierne, der er fastsat ved Kommissionens direktiv .../..., ligger på et strengt, men realistisk niveau, hvor der er taget hensyn til baggrundsforureningen. Grænseværdierne imødegår, at dyrene eksponeres i et uacceptabelt omfang, og distribution af foderstoffer med et uacceptabelt højt forureningsniveau. Foranstaltninger, der alene er baseret på fastsættelse af grænseværdier for dioxiner og dioxinlignende PCB i foderstoffer, vil ikke være tilstrækkeligt effektive til at nedbringe omfanget af forureningen af foderstoffer, medmindre grænserne sættes så lavt, at en stor del af foderet erklæres for uegnet til foderbrug.
- (2) Fællesskabets Videnskabelige Komité for Levnedsmidler vedtog den 30. maj 2001 en udtalelse om risikovurdering af dioxiner og dioxinlignende PCB i fødevarer. Den udgør en ajourføring baseret på nye videnskabelige oplysninger, der er fremkommet siden vedtagelsen af komitéens udtalelse om emnet den 22. november. Komitéen fastsatte en tolerabel ugentlig indtagelse (TWI) for dioxiner og dioxinlignende PCB på 14 pg WHO-TEQ/kg kropsvægt. Skøn over eksponeringen tyder på, at en betragtelig del af den europæiske befolkning har en indtagelse via kosten, der overstiger den tolerable indtagelse.

- (3) For at sikre forbrugernes beskyttelse er det derfor vigtigt og nødvendigt at nedbringe menneskers eksponering for dioxiner via kosten. Over 90 % af menneskers eksponering for dioxin hidrører fra fødevarer. Animalske fødevarer bidrager normalt til ca. 80 % af den samlede eksponering. Dioxinbelastningen i dyr hidrører især fra foderstoffer. Derfor giver foderstoffer, og i visse tilfælde jord, anledning til bekymring som dioxinkilder. Da fødevareforurening hænger direkte sammen med foderforurening, skal der indføres en integreret fremgangsmåde for at nedbringe dioxinforekomsten i hele fødekæden, dvs. fra fodermidler via dyr, som anvendes i fødevareproduktionen, til mennesker. Indførelse af foranstaltninger vedrørende fodermidler og foderstoffer udgør derfor et afgørende skridt i retning af en reduktion af menneskers indtagelse af dioxiner.
- (4) Der bør træffes foranstaltninger, der tager sigte på at nedbringe forekomst og udledning af dioxinforurening i miljøet, for at begrænse miljøforureningens virkninger for forureningen af fodermidler.
- (5) Hvad angår dioxinforurening er det ligeledes nødvendigt, at alt gøres for yderligere at nedbringe forekomsten af dioxiner i foderkæden, så menneskers eksponering for dioxin dermed reduceres. Fællesskabets Videnskabelige Komité for Foder (SCAN) anbefalede i sin udtalelse af 6. november 2000, at der skulle lægges vægt på at nedbringe de mest forurenede fodermidlers virkninger for den samlede kostforurening.
- (6) Det er generelt anerkendt, at grænseværdier for aktivt at nedbringe forekomsten af dioxiner i foderstoffer bør ledsages af foranstaltninger, der ansporer til en proaktiv fremgangsmåde, herunder fastsættelse af indgrebstærskler og målværdier for foderstoffer kombineret med foranstaltninger til begrænsning af emissioner. Målværdier angiver de forureningsniveauer, der skal opnås for endeligt at nedbringe hovedparten af befolkningens eksponering til den TWI, som Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har fastsat. Indgrebstærskler er et redskab, som de ansvarlige myndigheder og erhvervslivet kan anvende til at fremhæve de tilfælde, hvor det er relevant at identificere en forureningskilde, og til at træffe foranstaltninger, der reducerer eller fjerner den, ikke blot i tilfælde af manglende overholdelse af bestemmelserne i dette direktiv, men også hvis der konstateres dioxinværdier, der ligger markant over de normale baggrundsværdier. Dette vil udmønte sig i en gradvis reduktion af dioxinværdierne i foderstoffer, og målværdierne vil i sidste ende blive nået.
- (7) Målværdierne skal fastsættes, så det med rimelighed kan antages, at hovedparten af den europæiske befolknings eksponering ligger under den tolerable ugentlige indtagelse (TWI) for dioxiner og dioxinlignende PCB, som Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har fastsat, når målværdierne er nået. Da det indtil videre er vanskeligt præcist at forudse miljøforanstaltningernes virkninger for niveauerne i de forskellige fodermidler, er der endnu ikke fastsat nogen målværdier.

- (8) Fra et toksikologisk synspunkt burde der ganske vist gælde tærskler for dioxiner og dioxinlignende PCB, men indtil videre er der i Kommissionens direktiv .../... kun fastsat grænseværdier for dioxiner og furaner og ikke for dioxinlignende PCB som følge af de meget begrænsede data, der foreligger om sidstnævntes prævalens. Det er derfor nødvendigt, jf. SCAN's anbefaling, at tilvejebringe pålidelige oplysninger om forekomsten af dioxinlignende PCB i så mange forskellige fodermidler og foderstoffer som muligt, for at der inden for et relativt kort tidsrum kan etableres en pålidelig database. Det bliver på den måde muligt at tage de grænseværdier, der er fastsat i Kommissionens direktiv .../..., og de indgrebstærskler, der er fastsat i denne henstilling, op til revision, så der også kan fastsættes grænser for dioxinlignende PCB, herunder numeriske målværdier.
- (9) Parallelt med arbejdet med at inddrage dioxinlignende PCB skal indgrebstærsklerne regelmæssigt justeres i takt med tendensen til et fald i dioxinniveauerne og i overensstemmelse med den aktive fremgangsmåde, der anvendes for gradvis at nedbringe forekomsten heraf i foderstoffer, for i sidste ende at nå målværdien. Målværdierne skal fastsættes på grundlag af mere detaljerede oplysninger om miljøforanstaltningernes virkninger for reduktionen af forekomsten af dioxin og dioxinlignende PCB i forskellige fodermidler og på grundlag af data om forekomst osv. med henblik på at nå målsætningen om, at hovedparten af den europæiske befolknings eksponering nedbringes til under den tolerable ugentlige indtagelse (TWI) for dioxiner og dioxinlignende PCB, som Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har fastsat -

HENSTILLER:

at medlemsstaterne i samarbejde med de erhvervsdrivende iværksætter undersøgelser med henblik på at identificere forureningskilden, kontrollerer forekomsten af dioxinlignende PCB og træffer foranstaltninger med henblik på at mindske eller fjerne forureningskilden i tilfælde af manglende overholdelse af Rådets direktiv 1999/29/EF af 22. april 1999 om uønskede stoffer og produkter i foderstoffer¹, ændret ved Kommissionens direktiv .../..., og i tilfælde, hvor der konstateres forhøjede dioxinværdier tæt på grænseværdien, med det formål i videst muligt omfang at reducere forekomsten af dioxiner i fodermidler og foderstoffer, og at medlemsstaterne underretter Kommissionen og de øvrige medlemsstater om resultaterne af deres undersøgelser og om de foranstaltninger, de har truffet for at mindske eller fjerne forureningskilden. Disse oplysninger indsendes som en del af den årlige rapport, der skal forelægges Kommissionen, jf. artikel 22 i Rådets direktiv 95/53/EF, medmindre oplysningerne har umiddelbar relevans for de øvrige medlemsstater; de bør i så fald indberettes straks.

Som en hjælp for medlemsstaterne og for at sikre en ensartet fremgangsmåde er der som en retningslinje i bilaget til denne henstilling fastsat indgrebstærskler, der udløser de nævnte undersøgelser.

For at tage deres nationale værdier for baggrundsforurening i betragtning kan medlemsstaterne fastsætte nationale indgrebstærskler for deres indenlandske produktion af fodermidler. De bør fastsættes, så der i 5-10 % af tilfældene iværksættes en undersøgelse med henblik på at identificere forureningskilden.

¹ EFT L 115 af 4.5.1999, s. 32.

Indgrebstærsklerne i bilaget tages op til revision senest den 31. december 2004, med henblik på at også dioxinlignende PCB bliver omfattet, når der foreligger tilstrækkelige data om forekomsten heraf i fodermidler og foderstoffer.

Indgrebstærsklerne justeres desuden regelmæssigt i takt med tendensen til et fald i dioxinniveauerne og i overensstemmelse med den aktive fremgangsmåde, der anvendes for gradvis at nedbringe forekomsten heraf i foderstoffer, for i sidste ende at nå målværdien.

Målværdierne angiver de forureningsniveauer, der skal opnås for endeligt at nedbringe hovedparten af befolkningens eksponering til den tolerable ugentlige indtagelse (TWI) for dioxiner og dioxinlignende PCB, som Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har fastsat. De fastsættes senest den 31. december 2004, når indgrebstærsklerne første gang tages op til revision, så også dioxinlignende PCB bliver omfattet. Ved fastsættelsen af målværdier tages der endvidere hensyn til miljøforanstaltningernes virkninger for forekomsten af dioxiner og dioxinlignende PCB i de enkelte fodermidler.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...]

På Kommissionens vegne

[...]

Medlem af Kommissionen

BILAG

		INDGREBSTÆRSKEL ⁽¹⁾	MÅLVÆRDI ⁽¹⁾
Stoffer, produkter	Foderstoffer	Maksimumsindhold i ng/kg (ppt) foderstof, beregnet ved et vandindhold på 12 %	Maksimumsindhold i ng/kg (ppt) foderstof, beregnet ved et vandindhold på 12 %
Dioxin (summen af polychlorede dibenzo-p-dioxiner (PCDD) og polychlorede dibenzofuraner (PCDF) udtrykt i WHO's toksicitetsækvivalenter med anvendelse af WHO-TEF (toxic equivalency factors, 1997)) PCDD/F	Alle vegetabiliske fodermidler	0,50 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	(2)
	Mineraler	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	(2)
	Bindemidler (kaolinholdigt ler, calciumsulfatdihydrat, vermiculit, natrolitphonolit, syntetisk calciumaluminat (E598) og clinoptilolit af sedimentær oprindelse)		
	Sporstoffer		
	Animalsk fedt	1,2 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	(2)
	Andre produkter af landdyr	0,50 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	(2)
	Fiskeolie	4,5 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	(2)
	Fisk, andre havdyr samt produkter og biprodukter heraf, undtagen fiskeolie	1,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	(2)
	Vegetabiliske olier og biprodukter	0,50 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	(2)
	Foderblandinger, undtagen foderstoffer til pelsdyr og foderstoffer til fisk	0,40 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	(2)
	Foderstoffer til fisk	1,5 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	(2)

(1) Øvre koncentrationer: De øvre koncentrationer beregnes ud fra den antagelse, at alle værdier af de forskellige kongenere, som ligger under bestemmelsesgrænsen, er lig med bestemmelsesgrænsen.

(2) Målværdierne fastsættes senest den 31. december 2004, når indgrebstærsklerne første gang tages op til revision, så også dioxinlignende PCB bliver omfattet.